

HE 76/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

KIRJALLINEN ASIAANTUNTIJALAUSUNTO

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa nykyisen luonnonsuojelulain olevan monelta osin vanhentunut ja pitää sen uudistamista perusteltuna. Ilmas-
tonmuutoksen rinnalle on yhä vahvemmin noussut luonnon monimuotoi-
suuden köyhtymisen pysäyttäminen.

TEM toteaa, että kaivoslain uudistamista koskevalla hallituksen esityk-
sellä (HE 126/2022 vp) on kytkentöjä myös luonnonsuojelulain uudistuk-
seen. Voimassa olevasta luonnonsuojelulaista poiketen kansallispuistoi-
hin ja luonnonpuistoihin ei voisi enää myöntää luonnonsuojelulain no-
jalla lupaa malmien etsintään. Metsähallitus voisi kuitenkin myöntää lu-
van kansallispuistoihin ja luonnonpuistoihin geologiselle tutkimukselle,
jos toiminta ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta. Valtion muilla
luonnonsuojelualueilla lupa malmien etsintään olisi edelleen mahdollista
myöntää tietyin edellytyksin. Nämä luonnonsuojelulakia koskevat esityk-
set on otettu huomioon kaivoslain esityksen valmistelussa.

Esitys sisältää säännökset vapaaehtoisesta ekologisesta kompensaa-
tiosta. TEM pitää ekologista kompensaatiota hyvänä, yleisesti ymmärret-
tävänä ja hyväksyttävänä menettelynä. Ekologisen kompensaation to-
teuttamisessa on huolehdittava, että menettelyt, hyvitettävät kohteet ja
tuotetut luonnonarvot ovat selkeästi hahmotettavia ja oikeassa suh-
teessa toisiinsa.

Uudistuksessa on pyritty nostamaan esille suojelutoiminnan taloudellisia
hyötyjä sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun taloudellisia vai-
kutuksia. Myös kansallispuistoissa on huomioitu matkailun tarpeet esi-
merkiksi palveluihin tarvittavassa infrassa. Kestävän luontomatkailun
(ml. erämatkailu) kehittäminen sekä kansallispuistojen ja retkeilyaluei-
den hyödyntäminen ovat keskeisessä asemassa matkailukysynnän kas-
vattamisessa. TEM toteaa kestävässä luontomatkailussa olevan paljon
kehittämismahdollisuuksia. Suomen matkailun kehittyminen ja kasvu pe-
rustuvat suurelta osin erityisiin luonnonolosuhteisiin ja niiden ympärille
rakennettavaan liiketoimintaan. Luonnon monimuotoisuuden suojelu
varmistaa ainutlaatuisen luonnonympäristön säilymisen, joka on erityi-
sesti luontomatkailun kehittämiselle keskeistä. Matkailun kestävyiden

parantaminen on alan tulevaisuuden ja yhteiskunnallisen hyväksyttävyyden kannalta avainasia. TEM tuo esille, että kestävä matkailukehitys voisi myös edistää lain yleisempää tavoitetta luontokasvatuksen ja ympäristötietoisuuden edistämisestä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Lopuksi TEM korostaa yritysten toimintaympäristön vakauden ja ennustettavuuden merkitystä. Nämä ovat myös perusedellytys suotuisalle investointiympäristölle. Luonnonsuojelulaki on yksi osa ympäristöoikeudellista sääntelyä, joka sääntelee teollisen toiminnan luvitusta. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä esityksessä mainitun luonnonsuojelulain uudistamista koskevan jälkiarvioinnin toteuttamista, jossa selvitettäisiin lakiehdotuksen tavoitteiden saavuttamista ja seurattaisiin sen taloudellisia vaikutuksia.

Eeva-Maija Puheloinen
johtava asiantuntija